

Størrelsen betyder noget

1.685 ord føjes til Den Danske Ordbog

Den Danske Ordbog vokser – og det er vigtigt.

Den 14. juni 2018 føjes 1.685 opslagsord til *Den Danske Ordbog* (ordnet.dk/ddo), heriblandt ord som er nye i sproget som verbet *binge* og det VM-aktuelle *flødefod* – men også velkendte og småkedelige ord som *plastmaling*, *polskfødt* og *presseafdeling*. Sidstnævnte type ord får

indimellem ordbogens brugere til at spørge om vi ordbogsredaktører ikke kunne bruge vores begrænsede tid bedre. Hvorfor overhovedet optage ord der ikke er spritnye, og som måske endda beskriver forhold og fænomener fra fortiden? Hvad skal vi med fx *beatle* og *fastnettelefoni* i 2018?

Dokumentation af sprog

For det første er det vigtigt at understrege at *Den Danske Ordbog* afspejler sprogbrugen fra 1950 frem til i dag. Vores opgave er at beskrive principielt alle ord som har været i brug i dette tidsrum. Som ordbogsredaktører er en af vores opgaver dokumentation: Vi skal registrere sprogbrugen og ordenes betydning – tage et tidstypisk tværsnit af sproget sådan at fremtidens sproginteresserede kan granske periodens sproglige hovedstrømme og særheder.

Dokumentationen er vigtig fordi sproget afspejler samtiden. Derfor har ord som fx *beatle*, *fastnettelefoni* og *projektansat* en berettigelse i *Den Danske Ordbog* – de fortæller om popkulturelle, teknologiske og arbejdsrelaterede fænomener der kendetegner vor nutid og nære fortid, og de bliver kun mere interessante med tiden, i historisk perspektiv.

Ordene bliver slået op

For det andet afslører vores statistikker at kedelige ord såmænd også bliver slået op!

flødefod substantiv, fælleskøn

BØJNING -en

OPRINDELSE kendt fra 1998

Betydninger

SLANG foden på en fodboldspiller der er særligt dygtig til at lave perfekte afleveringer, sparke velplacerede frispark mv.

Styrmanden havde en god dag i offensiven, hvor han fordelte sukkerbolde med en kølig flødefod – blandt andet med oplæg til 1-1-målet
JyVestk2016

Hvor mange t' er der i *fastnettelefoni*? Hvor kommer førsteleddet i *pylremor* fra? Er der en forskel på *plastmaling* og *plasticmaling*, eller er de synonyme? Man kan komme i tvivl om meget, og eftersom godt 100.000 brugere benytter ordbogen i hverdagene, er der mange forskellige tvivlsspørgsmål vi skal tage højde for.

Et varieret sprog

Den Danske Ordbog gør meget ud af at tilbyde brugere forslag til ord der betyder – omtrent – det samme som opslagsordet, enten som synonyme eller som de såkaldte “Ord i nærheden” (introduceret januar 2018) baseret på *Den Danske Begrebsordbog*. Er *freelancer*, *projektmedarbejder* eller *projektansat* det ord der passer bedst i situationen? Jo flere ord vi har med, jo større chance er der for at vi kan foreslå det helt rigtige ord.

ORD I NÆRHEDEN

LØNARBEJDE

lønmodtager, arbejdstager • kropsarbejder, åndsarbejder • **medarbejder**, ansat, fastansat, personale, medarbejderstab, medarbejdergruppe, personalegruppe, arbejdsstyrke • freelancer, projektansat, projektmedarbejder • løstansat, timelønnet, vikar, barselsvikar, afløser • lærling, elev, voksenlærling, efg-lærling, malerlærling • børnearbejder • ungarbejder, militærnægter, nomade, medhjælp, arbejder • privat ansat, funktionær, tjenestemand, statstjenestemand • team, hold, sjak, gæng, arbejdsbold • makkerpar, folk¹, arbejdsfolk • tyende, tjenestefolk • administrativt personale

fra *Den Danske Begrebsordbog*, kapitel 20

Af tekniske årsager bliver “Ord i nærheden” dog først tilgængelig for de nye ord fra den efterfølgende opdatering, for de nævnte eksempler i efteråret 2018.

Den Danske Ordbog redigeres af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Opdateringen er blevet mulig med støtte fra Carlsbergfondet og Kulturministeriet.

Kontakt

- Lars Trap-Jensen (ledende redaktør), ltj@dsl.dk, tlf. 50 777 460, mobil: 28 93 79 05
- Jonas Jensen (seniorredaktør), jj@dsl.dk, tlf. 50 777 476, mobil: 21 95 64 81
- Henrik Lorentzen (seniorredaktør), hl@dsl.dk, tlf. 50 777 461, mobil: 29 72 62 90
- Sanni Nimb (seniorredaktør), sn@dsl.dk, tlf. 50 777 463, mobil: 27 26 56 40
- Twitter: [@DenDanskeOrdbog](https://twitter.com/DenDanskeOrdbog)

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Christians Brygge 1, 1219 København K.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab udgiver og dokumenterer dansk sprog og litteratur fra de ældste tider til i dag – i bogform og på nettet. Sitet ordnet.dk, der bl.a. huser *Den Danske Ordbog*, er blandt DSL's bedst kendte resurser og optræder med 100.000 besøgende på hverdage stabilt på listen over Danmarks 125 mest velbesøgte hjemmesider.

Læs mere om DSL på dsl.dk.

